

Bruselj, 3. maj 2024
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2020/0277(COD)

9028/24
ADD 1

CODEC 1128
JAI 656
ASILE 64
MIGR 178

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o ravnanju v kriznih razmerah in primeru višje sile na področju migracij in azila ter spremembi Uredbe (EU) 2021/1147 (prva obravnava) – sprejetje zakonodajnega akta = izjave

Izjava Republike Poljske

1. Vlada Republike Poljske ceni prizadevanja Sveta EU, Evropskega parlamenta in Evropske komisije, da bi dosegli kompromis o celovitem in odgovornem odzivu Evropske unije na soočanje z izzivi sedanjih migracijskih procesov. Hkrati poudarjamo, da vlada ni imela resnične priložnosti za sodelovanje v pogajanjih o paktu o migracijah in azilu.

2. Vlada Republike Poljske je seznanjena z možnostjo izboljšanja upravljanja nekaterih vidikov migracijskega in azilnega sistema. Vendar nadaljnja analiza pravnih aktov v okviru pakta kaže, da ne obravnavajo v zadostni meri posebnega položaja držav članic, ki mejijo na Belorusijo in Rusijo, in so zato pod stalnim in velikim pritiskom zaradi umetno ustvarjenih migracijskih poti. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Evropski svet večkrat poudaril negativne posledice pojava instrumentalizacije migracij in obsodil instrumentalizacijo migrantov s strani tretjih držav v politične namene, med drugim tudi v sklepih z dne 14. in 15. decembra 2023.

3. Vlada Republike Poljske meni, da pakt o migracijah in azilu ne zagotavlja pravega ravnovesja med odgovornostjo in solidarnostjo ter bi lahko bil v prihodnosti jabolko spora med institucijami EU in državami članicami.

4. Glede na navedeno se je vlada Republike Poljske odločila, da bo glasovala proti vsem pravnim aktom, ki spadajo na področje uporabe pakta.

Izjava Madžarske

Madžarska je še vedno trdno prepričana, da je treba razviti skupni evropski azilni sistem, s katerim bi odpravili temeljne vzroke nezakonitih migracij, čim bolj zmanjšali in na koncu odpravili spodbude za nezakonite migracije ter osebe, ki želijo zlorabiti azilni sistem, odvrnili od vstopa v Evropsko unijo, hkrati pa bi tak sistem vključeval možnost obravnavanja prošenj za azil v tretjih državah na podlagi načela ekstrateritorialnosti. Da bi te cilje lahko dosegli, moramo predvsem priznati, da svetovnih migracijskih izzivov ni mogoče rešiti na ozemlju Evrope, zato težav, ki jih ni mogoče rešiti, ne bi smeli „uvažati“, temveč bi morali pomagati tam, kjer je to potrebno.

Za razvoj učinkovitega skupnega evropskega azilnega sistema je bistveno najti ravnovesje med odgovornostjo in solidarnostjo, vendar menimo, da to ravnovesje v predlaganih zakonodajnih aktih ni bilo doseženo. To pomanjkanje ravnovesja jasno dokazuje dejstvo, da Madžarska sicer ni država članica na prvi črti, smo pa država članica z znatno zunanjo mejo, ki ostaja odgovorna za zaustavitev migracijskega pritiska na Evropsko unijo. Poleg te odgovornosti bi Madžarska v skladu z uredbo o azilnem postopku imela dolžnost zagotavljati veliko višje ravni zmogljivosti za izvajanje postopkov na meji kot druge države članice, kar je nepravilno in nerealno glede na našo geografsko lego.

Madžarska je od leta 2015 zavezana, da brez podpore EU in v skladu s svojimi obveznostmi iz schengenskega pravnega reda varuje zunanje meje Evropske unije. Naša prizadevanja bi bilo treba priznati tudi kot obliko solidarnosti. Nasprotno pa se v predlaganem novem pravnem okviru sredstva iz nacionalnih proračunov, porabljenega za varovanje zunanjih meja Evropske unije, ne obravnavajo kot solidarnost, temveč se z njim nalagajo dodatne obveznosti v smislu zagotavljanja solidarnosti z drugimi državami članicami in odgovornosti za zaustavitev nezakonitih migracij.

Madžarska v skladu s svojim nespremenjenim stališčem ne more podpreti vzpostavitve solidarnostnega mehanizma na podlagi obvezne porazdelitve migrantov, zato se ne strinja z uvedbo poravnave obveznosti kot obveznega elementa solidarnostnega okvira. Sklepi Sveta, sprejeti leta 2015, so že dokazali, da solidarnostni mehanizem, ki temelji na obvezni porazdelitvi migrantov, ne bo razbremenil naših azilnih sistemov, nasprotno, povečuje število prihodov.

Madžarska je prepričana, da kompromisni predlog za uredbo o kriznih razmerah ne bi bil izvedljiva rešitev za obvladovanje migracijske krize ali instrumentalizacije, saj je med drugim namenjen reševanju kriznih razmer predvsem s solidarnostjo ter omogoča dejansko in pravno obvezno premestitev, kar bi privedlo le do eksponentnega povečanja migracijskih tokov in posledično do poglobitve krize in povečanja potreb po solidarnosti.

Madžarska tudi priznava in spodbuja enakost med moškimi in ženskami v skladu z madžarsko ustavo, primarno zakonodajo, načeli in vrednotami Evropske unije ter zavezami in načeli na podlagi mednarodnega prava. Enakost med ženskami in moškimi je kot temeljna vrednota zagotovljena s Pogodbama Evropske unije. V skladu z navedenim in nacionalno zakonodajo Madžarska pojem „spol“ (angl. *gender*) v zadevnih pravnih aktih razlaga kot sklicevanje na „biološki spol“ (angl. *sex*).

Nazadnje, Madžarska v skladu z večkratnim pozivom Evropskega sveta ostaja trdno prepričana, da je treba doseči soglasje o učinkoviti migracijski in azilni politiki brez ustvarjanja novih dejavnikov privlačenja.

Ob upoštevanju navedenih razlogov Madžarska ne more podpreti sprejetja uredbe o ravnanju v kriznih razmerah in primeru višje sile na področju migracij in azila (uredba o kriznih razmerah), saj je neločljiv element sistema, ki v osnovi ni brezhiben.

Izjava Republike Litve

Litva pozdravlja kompromis, dosežen v zvezi s paktom o migracijah in azilu, ki bo prispeval k učinkovitejšemu upravljanju azila in migracij v EU. Litva poudarja tudi, kako pomembno je zagotoviti odločne in učinkovite ukrepe EU za odzivanje na instrumentalizacijo migrantov s strani sovražnih režimov na naših zunanjih mejah.

Vendar menimo, da bi bili lahko ukrepi za odzivanje, določeni v uredbi o kriznih razmerah, ambicioznejši in odločnejši. V zvezi s tem obžalujemo, da nekateri vidiki mandata Sveta v zvezi z uredbo o kriznih razmerah, zlasti določbe o določitvi najdaljšega trajanja postopka na meji v primerih instrumentalizacije, niso bili ohranjeni.

Litva se je v duhu kompromisa odločila, da bo glasovala za uredbo o kriznih razmerah, vendar pozivamo EU, naj še naprej spremlja pojav instrumentalizacije in pripravlja nadaljnje rešitve za preprečevanje tega pojava in še učinkovitejše odzivanje nanj.

Izjava Slovaške republike

Slovaška republika priznava potrebo po reformi skupnega evropskega azilnega sistema. Zelo cenimo prizadevanja vseh sodelujočih predsedstev. Hkrati se zavedamo, da kompromisa ni bilo lahko doseči.

Vendar je bistveno, da ne odstopimo od stališč, ki smo jih zavzeli in predstavili že dolgo nazaj.

Cenimo, da se pakt osredotoča na odpravljanje vzrokov migracij v državah izvora, kar lahko pomaga ublažiti pritisk na zunanje meje EU.

Menimo, da bi morala biti prednostna naloga uspešne evropske migracijske politike dosledna zaščita zunanjih meja EU in učinkovita politika vračanja.

Zaželeno je, da se sprejmejo vsi ukrepi za preprečevanje nezakonitih migracij in hkrati za pomoč tistim, ki potrebujejo mednarodno zaščito.

Priznavamo, da je bil koncept zavezujočih kvot za premestitev v veliki meri opuščen, vendar nismo prepričani, da predstavljeni predlogi vzpostavljajo pravo ravnovesje med solidarnostjo in odgovornostjo.

Solidarnost je pomembno načelo pri upravljanju migracij, vendar menimo, da mora biti izbira oblike vedno in povsem v rokah države članice. Žal predloga ne izpolnjujeta te zahteve, saj so finančni prispevki obvezni, če določeno število prosilcev za azil ni premeščenih. Poleg tega, če so izpolnjeni nekateri pogoji, postane obvezna tudi izravnava na podlagi dublinske uredbe. Ti elementi so močni dejavniki privlačenja in spodbujajo sekundarno migracijo.

Glede na navedeno Slovaška republika glasuje proti predloženima predlogoma na področju solidarnosti – uredbi o upravljanju azila in migracij ter uredbi za ravnanje v kriznih razmerah in primerih višje sile na področju migracij in azila.

Glede na medsebojno povezanost vseh predloženih predlogov se bomo glasovanja o drugih predlogih vzdržali.

Izjava Češke republike

Češka republika priznava potrebo po reformi sedanjih pravil, ki urejajo migracijsko in azilno politiko EU. Številni izzivi, zlasti razvoj dogodkov po begunski krizi v obdobju 2015–2016, so pokazali ranljivost našega sistema, ki ni več vzdržen. Cenimo prizadevanja za odpravo glavnih pomanjkljivosti, saj bi lahko le skupna rešitev na ravni EU zagotovila ustrezen odziv na vprašanja, s katerimi se EU in države članice soočajo tako skupaj kot posamično.

Češka republika si je ves čas pogajanj o paktu o migracijah in azilu prizadevala zlasti za večjo zaščito zunanjih meja, da bi bilo schengensko območje varnejše ter da bi dosegli funkcionalno ravnovesje med odgovornostjo in solidarnostjo.

Češka republika izrecno pozdravlja dejstvo, da končni kompromis ne določa obveznosti premestitve državljanov in državljanek tretjih držav iz drugih držav članic ali tretjih držav. Čeprav cenimo druge izboljšave sedanjega sistema, pa hkrati ugotavljamo, da izid medinstitucionalnih pogajanj ni povsem v skladu z ambicijami mandata Sveta in da so nekateri instrumenti zaradi dodatnega upravnega bremena za države članice manj učinkoviti, kar povzročila praktične težave in višje stroške.

Češka republika se je glede na navedeno in v skladu s sveženjskim pristopom odločila, da se bo vzdržala glasovanja o zakonodajnih instrumentih pakta. Češka republika kljub temu ceni duh enotnosti EU in meni, da je ta mejnik nova priložnost, da se z okrepljenimi prizadevanji nadaljuje nadaljnja reforma migracijske in azilne politike EU, s posebnim poudarkom na zunanji razsežnosti in njenih inovativnih zamislih.